

Hanna Borg
Trafikplanering
08-508 263 36
hanna.borg@tk.stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2008-10-14

Programsamråd för Lövholmen i stadsdelen Liljeholmen. Svar på remiss

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att översända och åberopa kontorets utlåtande som svar på programremiss för Lövholmen.

Magdalena Bosson
Förvaltningschef

Anette Scheibe
Avdelningschef

Mats Fager
Enhetschef

Sammanfattning

Programarbete pågår för Lövholmen vid Liljeholmen. Programmet behandlar mål och riktlinjer för fortsatt planering. För närvarande ligger fokus på riskfrågor med anledning av Cementas verksamhet, omvandling av den kulturhistoriska industrimiljön, en eventuell reservation i området för skolverksamhet samt Lövholmsvägens utformning och funktion. Trafikkontoret är positivt till utvecklingen av området men anser att konsekvenser för trafiken bör utredas vidare, bl.a. gäller det en utökad turtäthet på tvärbanan.

Remissen

Stadsbyggnadskontoret har enligt beslut i stadsbyggnadsnämnden i mars 2007 påbörjat planarbete för Lövholmen och upprättat ett program (Dnr 2006-11129-54) för nyexploatering av bostäder. Programmet anger utgångspunkter och mål för planeringen. När ärendet behandlades vid Stadsbyggnadsnämndens sammanträde 15 maj 2008 beslutades om återremittering av den del som gäller bebyggelseförslaget med hänvisning till att förslaget inte var tillräckligt stadsmässigt. Utformningen av området ingår därför inte i detta programsamråd. Tidsplanen för redovisning av programsamråd för själva bebyggelsen är ännu inte klarlagd.

Stadsbyggnadskontoret genomför ett programsamråd med fokus på följande:

- Riskfrågor med anledning av Cementas verksamhet. Är det lämpligt att påbörja en stadsomvandling med nya bostäder om Cementa ligger kvar med hänsyn till störningar i form av industribuller mm.
- Omvandlingen av den kulturhistoriska värdefulla industrimiljön. Vilka byggnader är önskvärda att bevara för framtiden?
- Lövholmsvägens utformning och funktion. En utveckling av fastigheterna längs Lövholmsvägen ställer krav på nya angoringsmöjligheter och nya in- och utfarter samtidigt som spårvägen kommer att utöka sin trafik.
- Behöver mark reserveras för en central belägen skola i stadsdelen i stället för nuvarande skolor i störda lägen? Nuvarande skoltomter kanske kan frigöras för andra ändamål.

Lövholmsvägens utformning

Lövholmens urbana karaktär ska stärkas med lokaler i bottenvåningarna och trädplantering längs gatan. Angöring behöver anordnas längs Lövholmsvägen och även en separering mellan gång- och cykeltrafikanter. Parkering föreslås till 0,9 bilplatser per lägenhet där besöksparkering hänvisas till gatan.

En ny in- och utfart föreslås i områdets västra del och kommer att ansluta till en blivande fyrvägs korsning vid Lövholmsvägen/Gröndalsvägen. Området kommer även ha en anslutning i östra delen i form av den befintliga Trekantsvägen.

För programmet i sin helhet se bilaga 1.

Trafikkontorets synpunkter

Kontoret ser positivt på en utveckling av Lövholmen. Liljeholmen är en expansiv stadsdel där området runt Lövholmen faller naturligt in i en omdaning efter

exploateringar i Årstadal och runt Liljeholmstorget. Lövholmen är placerat vid ett vattennära attraktivt område nära innerstaden med en mycket god kollektivtrafikservice i form av tvärbanan och bussar. Lövholmsvägen har ett flöde på 9 000 fordon/dygn (april 2008) vilket i stort sett är samma flöde som innan tvärbanan började trafikera Lövholmsvägen år 2000.

En av de viktigaste frågorna när Lövholmen exploateras är hur trafikströmmarna, dels dagens trafik men även den tillkommande som genereras av exploateringen, kommer att fungera med en ökad turtäthet på tvärbanan.

Tvärbanan

Det finns idag en efterfrågan att kunna resa radiellt i Stockholms södra delar, och särskilt till och från de arbetsplatsrika områdena i norr/nordväst. Prognoser indikerar att när tvärbanan förlängs till Solna respektive Kista kommer resandet att öka med tvärbanan. Omkring 150 000 resande per dag är prognostiserade att nyttja tvärbanan vilket innebär att den tar dubbelt så många passagerare som stomlinje 4 och kommer att bli stadens tyngsta kollektivtrafikstråk i gatunätet.

Tvärbanan projekterades med visionen att kunna köras med en turtäthet på fem minuter. SL har dock visat att tvärbanan klarar av att köra med en turtäthet på 2,5 minuter, dock med en hel del konfliktpunkter som måste lösas mellan bland annat Gröndal och Årstaberget. SL:s utredning bygger på trafikmängder som inte har inkluderat en exploatering av Lövholmens storlek och tillkommande trafik.

Kontoret ställer sig positiv till den utökade turtätheten på tvärbanan, men de konsekvenser som uppstår för övrig trafik återstår att studera och lösa. Kontoret anser att en utredning behövs som visar att tvärbanans utökade turtäthet fungerar ihop med Lövholmens exploatering och tillkommande trafikmängder.

Parkering

Normen i ytterstaden är 1,0 platser per lägenhet. Kontoret menar denna norm ska följas. Genom att hänvisa besöksparkering till gatumark kan framkomlighet, trafiksäkerhet och drift av gatan påverkas negativt.

Gång- och cykeltrafik

Det är viktigt att gång- respektive cykeltrafik får det utrymme de behöver och att ytorna är tydligt avgränsade. Dagens undermåliga standard på sträckan gör att det är av stor vikt av avsnittet förbättras. Med fler invånare i området ställs högre krav.

Dispenstrafik

Vägverket utreder för närvarande alternativa vägar i form av färjeleder för dispensfordon som inte lämpar sig på Essingeleden. Trafikkontoret deltar i

arbetet. Dessa leder är ett sätt att avlasta Essingeleden fram tills att Förbifart Stockholm är utbyggd. Huvudförslaget sträcker sig mellan Slagsta och Ulvsunda men även Lövholmen har diskuterats med tanke på den befintliga hamnen. Eftersom förutsättningar och underlag ännu inte är utredda har trafikkontoret inte kunnat ta ställning till förslaget.

Utvecklingen av Lövholmen hänger ihop med omvandlingen som sker vid Liljeholmstorget och i Årstadal. För att få goda lösningar och tillräcklig kapacitet bör trafiklösningarna ses i ett vidare perspektiv. Kontoret emotser fortsatt programarbete och en framtida detaljplaneremiss för Lövholmen.

Trafikkontorets förslag

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att översända kontorets utlåtande till stadsbyggnadsnämnden som svar på programremissen gällande Lövholmen.

Slut